

KROK KE STANDARDIZACI PRO 21. STOLETÍ – ... nejen slovy!
TOWARDS STANDARDIZATION IN THE 21ST CENTURY – ... through deeds – not just words!

Úvodem (shrnutí Výroční zprávy za rok 2022)

Kabinet pro standardizaci, o.p.s. byl založen Sdružením českých spotřebitelů (SČS) v roce 2009. Je obecně prospěšnou společností, která poskytuje služby s mandátem zahrnujícím ovlivňování standardizačních prací z hlediska zájmů českých spotřebitelů, s důrazem na kvalitu i bezpečnost výrobků a služeb.

Kabinet se dále soustřeďuje na komunikaci se zainteresovanými stranami, a také na vzdělávání a osvětu, s cílem posilování používání technických norem v našem běžném životě.

Hlavní činnosti roku 2022 se týkaly podpory používání EN pro bezpečný provoz dětských hřišť (vydání pravidel správné praxe pro bezpečný provoz) a zvyšování povědomí o významu norem v konkrétních oblastech (univerzální nabíječky, služby turistického ruchu či mezinárodní a evropské normy ku pomoci seniorům a zdravotně postiženým osobám).

Na evropském poli, zejména v rámci působení v ANEC, se naše snažení týkalo např. normalizace v oblasti domácích spotřebičů a bezpečnosti výrobků pro děti.

Zdroje na aktivity Kabinetu přinesly poplatky za licence k používání značky pro bezpečný provoz dětských hřišť, podpora projektů z Rady kvality ČR, zakázky od České agentury pro standardizaci a od SČS.

Kabinet, věříme, svým úsilím a realizovanými výstupy přispívá ke zviditelnění důležitosti technických norem a také k jejich využívání co nejvíce ve prospěch spotřebitelů a k fungování korektního trhu obecně.

V roce 2023 se Kabinet bude snažit dále rozvíjet aktivity k naplnění svého statutárního mandátu. Specifickým tématem by měly být mj. udržitelná společnost, anebo bezpečnost dětských autosedaček.

Ing. Libor Dupal, ředitel společnosti

Summary of the 2022 Annual Report

The Cabinet for Standardization was founded by the Czech Consumer Association in 2009. It is a public service company; with a statutory mandate focused on influencing standardization processes in matters of prime importance for Czech consumers, with emphasis on quality and safety of products and services.

The Cabinet further focuses on communicating with relevant stakeholders and also on educational programmes, as well as on raising public awareness, aiming to support and strengthen the use of standards in our daily lives.

The main activities in 2022 supported and promoted the use of ENs related to the safe operation of child playgrounds (such as publishing a guide of best practices for the safe operation) and raising awareness of the importance of standards in specific areas (universal chargers, services in tourism, or international and European standards aimed to help seniors and disabled persons).

In the EU context, particularly within our involvement in ANEC, the Cabinet concentrated on standardization of household appliances and safety of products for children.

The Cabinet's financial resources were provided for by the fees from licenses certifying safe playgrounds, project funding from the Czech Quality Council, as well as several orders from the Czech Agency for Standardization and from the SČS.

Thanks to its efforts and project outputs, the Cabinet is helping to highlight the importance of standards and in particular their benefits for consumers, and for the fair market in general.

In 2023, the Cabinet will continue developing its mission, as stipulated in its status. The key topics should include *inter alia* a sustainable society, or the safety of children's car seats, etc.

Libor Dupal, Statutory Director

1. Identifikační údaje

V r. 2009 založilo Sdružení českých spotřebitelů (SČS) Kabinet pro standardizaci, obecně prospěšnou společnost (dále též „společnost“ anebo „Kabinet“). Jeho cílem je zvyšovat účinnost zapojení spotřebitelů do technické normalizace (dále též standardizace).

N á z e v	KABINET PRO STANDARDIZACI, o .p .s . (KaStan)
Organizační forma	Obecně prospěšná společnost, založená dle ustanovení §4 zákona č. 248/1995 Sb.
Adresa sídla	Pod Altánem 99/103, 100 00 Praha 10
Webová stránka	www.top-normy.cz
Identifikační číslo/ DIČ	289 84 072 / CZ28984072
Zapsání do rejstříku o. p. s.	Městský soud v Praze, F 120030 / 2009, oddíl O, složka 696, z 24. 11. 2009

Statutární orgán

Jméno	Funkce
Ing. Libor Dupal	Ředitel společnosti

Správní rada

Jméno	Funkce	Jméno	Funkce
Ing. Irena Michalová	člen správní rady	Lenka Bergmannová	předsedkyně dozorčí rady
Ing. Jiří Molák	předseda správní rady	Ing. Ladislav Polák	člen dozorčí rady
Ing. David Šmejkal	člen správní rady	Ing. Jaroslav Prachař	člen dozorčí rady

Dozorčí rada

„Podstatou a naplňováním ZAPOJENÍ SPOTŘEBITELŮ DO STANDARDIZACE je prosazování a zohledňování zájmů spotřebitelů při vlastní tvorbě technických norem a předpisů, i účinná podpora co nejširšího používání technických norem všemi účastníky trhu. Zdůrazňujeme provázanost technických norem na právní technické předpisy a na další nástroje infrastruktury kvality ve vztahu k posilování korektního fungování trhu (posuzování shody, akreditace, metrologie, dozor nad trhem).“ vysvětluje Libor Dupal, ředitel společnosti, a dodává: *„Bez rozumné podpory společnosti – ze soukromých i veřejných zdrojů, nelze účinného zapojení spotřebitelů do standardizace běžně dosáhnout. Nedostatek takové podpory je pak ke škodě všech účastníků trhu a tedy i trhu samotného“.*

2. Vize a poslání

- Kabinet rozvíjí obecně prospěšné činnosti a poskytuje obecně prospěšné služby s MANDÁTEM, který zahrnuje
 - **ovlivňování standardizačních prací** z hlediska prosazování zájmů českých spotřebitelů na národní, evropské a globální úrovni,
 - **komunikaci** s národními i regionálními úřady a institucemi a se zástupci podnikatelské sféry, např. z oblasti malého a středního podnikání, s cílem podporovat rozvoj čistého podnikatelského prostředí ohleduplného a vstřícného vůči zájmům spotřebitelů,
 - působení v oblasti **vzdělávání, osvěty, vydavatelsko-nakladatelských činností a poradenství** ve vztahu k jednotlivým oblastem standardizace.

3. Činnost společnosti v roce 2022

- **Programový rámec českých spotřebitelů pro zapojení do standardizace**
 - Již v roce 2021 vypršel časový rámec pro systematické působení společnosti v předcházejících pěti letech (Koncepce pro zapojení českých spotřebitelů do technické normalizace 2017-21, prezentovaná mottem **Krok ke standardizaci pro 21. století – ... nejen slovy!**¹). Ambice v ní formulované z důvodu nedostatku finančních zdrojů nebylo lze naplnit, ale tento komplexní dokument zůstává věcnou inspirací i pro další léta.
 - Na základě výstupů projektů připravených pro ČAS v letech 2021 a 2022 a dále na základě vybraných priorit stanovených ANEC (European Consumers' Voice in Standardization, www.anec.eu), strategických dokumentů ISO a CEN/CLC a dalších pramenů byl formulován **Akční plán zapojení spotřebitelů do standardizace – 2022-25** (ke stažení [zde](#)²). Jeho prioritami pro rok 2022 bylo zviditelnění tří témat standardizace:
 - Univerzální nabíječky pro mobilní telefony a jiná přenosná zařízení – nový vývoj s podporou technických norem;
 - Služby: Význam technických norem pro kvalitu a bezpečnost; a specificky v oblasti turismu;
 - Mezinárodní a evropské normy ku pomoci seniorům a zdravotně postiženým osobám.
- **Konkrétní příklady zapojení spotřebitelů do standardizace**
 - Příklady účasti **zapojení expertů zastupujících spotřebitele do konkrétních technických normalizačních komisí** při České agentuře pro standardizaci (ČAS): TNK 21, 26, 33 aj. (elektro, plynová zařízení aj. – M. Živcová), 137 (výrobky pro děti – L. Dupal), 142, 144 (výbušniny, resp. nanotechnologie – L. Dupal), 150 (nábytek (B. Fořtová), 151 (potravinářství – I. Michalová). Spolupracujeme s některými centry TN. Konkrétní témata spolupráce se týkala normalizace domácích spotřebičů, dětských hřišť, také posuzování shody a akreditace aj.
 - Zástupci Kabinetu a jeho zakladatele SČS jsou dále zapojeni v dalších **pracovních a poradních skupinách**, které mají mj. i vztah ke standardizaci (MPO/ÚNMZ, MZE, ČIA, Rada kvality ČR aj.)³. Zejména připomeneme zastoupení v Normalizačním výboru a v Elektrotechnickém normalizačním výboru při ČAS.
 - Důležitou podporou, finanční i motivační, se pro společnost staly **tři zakázky z ČASu**, které podpořily konkrétní aktivity ohledně používání norem a zapojení Kabinetu a spotřebitelů obecně do procesů standardizace.
 - **Koordinace zapojení českých spotřebitelů v ISO COPOLCO pro rok 2022** – úkol zahrnoval v zadání několik aktivit: funkci a využití již existujících struktur pro koordinaci zapojení spotřebitelů v oblasti ISO COPOLCO; vyhodnocení naplňování priorit ISO COPOLCO a komunikace přijímání priorit nových; návrh/y pro prezentaci národních aktivit na globální úrovni (pro newsletter ISO COPOLCO, případně pro další nadnárodní média); zviditelnění technických norem na příkladu konkrétních oblastí normalizace a zároveň příprava nástinu mediálního plánu zviditelnění témat TN se zaměřením na spotřebitele a MSP na další dva roky. Součástí zakázky byly prezentace veřejnosti (tiskové zprávy, web).
 - **Pravidla praxe pro provoz veřejných zařízení pro děti a mládež** – realizace se týkala dopracování a vydání titulu „Bezpečný provoz veřejných herních a sportovních zařízení pro děti a mládež - Pravidla praxe podle technických norem, nejen pro provozovatele“, a to se zohledněním metodiky Hospodářské komory ČR pro registrovaná pravidla praxe. Pravidla pak byla Komorou oficiálně zaregistrována.
 - Třetí zakázkou byla **příprava videospotů pro kampaně k propagaci volné přístupnosti norem pro středoškoláky a vysokoškoláky** a na zviditelnění Magazínu ČAS.

¹ <https://konzument.cz/users/publications/10-top-normy/300-krok-ke-standardizaci-pro-21-stoleti-nejen-slovy.pdf>

² <https://www.top-normy.cz/temata-normalizace/01-politiky-procesy-plany/nase-koncepce-a-planovani.php>

³ <https://www.top-normy.cz/temata-normalizace/01-politiky-procesy-plany/reprezentace-v-narodnich-organech.php>

- Kabinet se systematicky věnuje tématu **bezpečnosti dětských hřišť**. Společnost vykonává funkci správce značky kvality přijaté do Národního programu Česká kvalita „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“. Byla realizována dvě vydání elektronického občasníku s aktuálními informacemi pro provozovatele veřejných zařízení a byly uděleny dvě nové licence na používání této značky kvality. Obě byly předány v listopadu na slavnostním Dni s Českou kvalitou na MPO. Všechny informace jsou vystaveny na webu www.overenehriste.cz.

- V souladu s výše citovaným Akčním plánem zapojení spotřebitelů do standardizace – 2022-25 se podařilo v r. 2022 realizovat **vydání tří publikací** s tématy zviditelňování standardizace – univerzální nabíječky, význam technických norem pro kvalitu a bezpečnost služeb a specificky v oblasti turismu, a konečně – mezinárodní a evropské normy ku pomoci seniorům a zdravotně postiženým osobám.

- V návaznosti na naši aktivitu z r. 2021 zaměřenou na zviditelnění chystaného zavádění chytrých měřidel na měření energií a dalších médií (teplá voda, teplo) jsme ve spolupráci s partnery (SČS, LOGAREX, ČMI, HK ČR, MPO ad.) pořádali tematický kulatý stůl k podpoře komunikace se spotřebiteli a poté se účastnili dalších navazujících aktivit.

• Šíření informací

- Zásadní význam pro šíření informací mají elektronické nástroje. Kabinet udržuje a rozvíjí specificky orientované stránky pro oblast zapojení spotřebitelů do standardizace – www.top-normy.cz.

• Mezinárodní aspekty zapojení spotřebitelů do standardizace

- Díky odbornému zázemí Kabinetu se dařilo udržovat přeshraniční spolupráci i ve složité době drastického omezení cestování. I když v r. 2022 již k mírnému oživení mezinárodních osobních kontaktů došlo, preferovaným způsobem ze strany organizátorů zůstala forma on-line prostředky.

- Ředitel společnosti je členem ANEC (Hlas evropských spotřebitelů ve standardizaci). Zastupuje zde české spotřebitele, nominovalo ho SČS na základě odsouhlasení spotřebitelskými organizacemi na platformě Spotřebitelského poradního výboru při MPO. Zapojení v ANEC zahrnuje desítky konkrétních položek při přípravě stanovisek a připomínek. Zástupci Kabinetu jsou zapojeni do práce několika pracovních skupin ANEC. Ředitel společnosti je navíc volbou Valné hromady ANEC jedním z devíti členů Řídicího výboru (ANEC Steering Committee).

- Koordinace českých spotřebitelů ve vztahu k ISO COPOLCO (Výbor pro spotřebitelskou politiku v ISO) je již zmíněna výše. Zástupci Kabinetu působí ve dvou mezinárodních pracovních skupinách ISO COPOLCO.
- Kabinet byl zapojen do práce některých pracovních skupin ISO se statutem TC, PC apod., aktuálně ve vztahu k tématům zranitelných spotřebitelů, soukromí v návrzích spotřebních výrobků a služeb či ke sdílené ekonomice.

• Vize pro rok 2023

- Cílem společnosti je udržení finanční stability, se snahou o zajištění výše zdrojů k zajištění stávající úrovně koordinační i odborné práce Kabinetu, jako hlavního nevládního subjektu pro podporu zapojení spotřebitelů do standardizace v ČR. Výhled reálné perspektivy je ale takový, že nemá smysl si stavět „vzdušné zámky“.
- Nosnými tématy pro rok 2023 by měla být podpora zviditelňování významu technické normalizace v dalších konkrétních oblastech (udržitelná společnost, bezpečnost dětských autosedaček), podpora využívání značky kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“ ad. Nástroji k realizaci budou webové informace, publikace (tiskem i v e-formátu), případně kulatý stůl a samozřejmě tiskové informace k realizovaným akcím.

4. Partnerství, personální zajištění

- Programový výbor Kabinetu napomáhá vytvářet a definovat priority společnosti. Je stálým odborným poradním orgánem statutárního orgánu. Je tvořen zástupci vybraných partnerů společnosti, což jsou zástupci spotřebitelů, České agentury pro standardizaci, Českého institutu pro akreditaci, České společnosti pro technickou normalizaci, Eurolab.cz, organizací osob se zdravotním postižením, seniorské platformy a dalších zainteresovaných stran. Výbor je zároveň platformou pro působení pracovní skupiny pro národní koordinaci ISO COPOLCO. V roce 2022 se konala dvě (fyzická) zasedání programového výboru.
- SČS – zakladatel společnosti má z minulosti sjednáno několik partnerských dohod o spolupráci, v nichž je stranami Kabinet akceptován jako koordinační centrum pro zapojení společenských stran do standardizace. Těmito partnery jsou např. Národní rada pro osoby se zdravotním postižením, Nezávislá asociace nevidomých a slabozrakých, Svaz důchodců ČR či Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, ČIA. Tyto vztahy jsou důležitým

východiskem pro další vývoj zapojování spotřebitelů, ale i jiných zainteresovaných stran a skupin, do standardizace. Významným aktem je pro Kabinet smlouva o spolupráci v oblasti standardizace z r. 2018, uzavřená mezi SČS a ČAS.

- Kabinet nadále působí v režimu silně omezeného personálního obsazení, *de facto* bez zaměstnanců, na bázi externího smluvního zajištění aktivit i provozu. Ředitelem společnosti je Libor Dupal.

5. Hospodaření společnosti v r. 2022

- Finanční podmínky pro zajištění činnosti společnosti se v letech 2021 a 2022 stabilizovaly na úrovních mezi cca 1 až 1,2 mil Kč, což je podstatně lepší situace než v předcházejících dvou-třech letech (s obratem 600 – 700 tis Kč). I tato „lepší“ situace však nenaplnuje ambice formulované ve zmíněné Koncepti pro zapojení českých spotřebitelů do technické normalizace 2017-21, kde jsme předpokládali postupné navyšování ročního rozpočtu až na 5 mil. V tomto finančním rámci by teprve bylo možné rozvíjet skutečně systematické působení mise společnosti.
- Aktuální rozpočet umožňuje působení s omezeným personálním a technickým zázemím, a proto v rozsahu činností zaměřených jen na úzce vybrané priority a jednotlivé zakázky.
- Cílem pro rok 2022 bylo dosáhnout prakticky vyrovnaného rozpočtu, což v plánu předjímalo nejvýše 10% schodek. Tento záměr se podařilo naplnit (schodek -54 tis Kč z obratu 1.136 tis Kč činí 4,8 %).
- Spotřeba se týkala provozních nákladů ve výši 151 tis Kč (tj. 12,7 % z celkových nákladů, a tedy pod plánovaný limit 15 %). Tyto náklady zahrnovaly nájem kanceláře, účetní služby, telefon, úhradu ČSN online ad. Do odborných činností bylo investováno 1.039 tis. (odborné práce a služby na projektech, včetně auditů pro bezpečná hřiště, realizace projektů pro ČAS a RK ČR, zapojení spotřebitelů do standardizace.).
- Zdroje pocházely ze zakázek České agentury pro standardizaci, Rady kvality ČR, SČS, od provozovatelů hřišť a sportovišť za roční auditů atd.

FINANČNÍ UZÁVĚRKA KABINETU PRO STANDARDIZACI, o.p.s. - ZA ROK 2022

(zkráceno)

Položka	Částka Kč
Náklady	
z toho:	1 190 668,54
Spotřebované nákupy (materiál)	12 028,90
Služby reprezentace	4 447,40
Služby celkem (hlavní)	1 154 192,24
Osobní náklady vč. odvodů zaměstnavatele celkem (hlavní)	20 000,00
Ostatní náklady celkem (daně a poplatky)	0,00
Celkové příjmy (výnosy)	
z toho:	1 136 371,25
Tržby za vlastní výkony (hlavní)	1 136 371,25
Výnosy ostatní (hlavní)	0,00
Přijaté příspěvky a dary	0,00
Provozní dotace, čerpání	0,00
Provozní výsledek hospodaření před zdaněním	-54 297,29

6. Poděkování

Naše společnost děkuje všem partnerům za spolupráci a podporu v roce 2022 a bude se těšit na rok příští.

Ing. Jiří Molák, předseda správní rady a Ing. Libor Dupal, ředitel společnosti

Ředitel – statutární orgán společnosti – děkuje členům správní rady, dozorčí rady a programového výboru Kabinetu za podporu a spolupráci; jejich činnost v těchto orgánech je dobrovolná a nezištná.

Zpracoval Ing. Libor Dupal, ředitel společnosti, v. r., leden 2023

Schváleno Správní radou společnosti v Praze ke dni 27. 1. 2023

Ing. Jiří Molák, předseda správní rady, v. r., dne 27. 1. 2023